

TEIJASOINI

Klimingin-jäähin vesienhoitojohdistyksen sihteeri Birger Ylisaukko-oja esittelee Kalamäen kosteikkoon rakennettua lieteallasta, johon kerätään metsäojista tuleva kiintoaine.

Kosteikko vähentää Jäälinjärven vesistön kuormitusta

Omatoimisuus
kustannustehokas
ja nopea tapa hoitaa
vesistöjä.

HELGÉ MURTOVAARA
OULU

Kalamäen kosteikko Jäälinjärven kaakkoispäähän alkaa olla viimeistelyä valie valmis. Se on Kiimingin-jäähin vesienhoitoyhdistyksen yhdeksäs Jäälinjärven valuma-alueella toteuttamista vesihuolto-hankkeista.

Yhdistyksen sihteeri **Birger Ylisauko-oja** luonnehtii hanketta yhdistyksen suurimmaksi ja kauneimmaksi. Kokonaisuus sisältää muun muassa lietteenkertuajies-telmän, pintavalutusta, matalikko-ja ja syvänteitä sekä tulvajuoksu-tusrakenteita.

Kosteikon tarkoituks on vähentää veden mukana liikkuvaa kiinto-aineita ja ravinteita. Heinäkuun loppupuolelle yltänyt tulva sekoit-

ti hieman analyysä, mutta tehtyjen analyysien ja ennusteiden mukaan kosteikko parantaa Jäälinjärven veden laatua.

Kun pintavalutuskentät saavat päällensä kasvillisuutta, ne toimivat normaalisti.

-Uskotaan, että pintavalutuskentät ja matalikot toimivat ravinteiden keräijinä hyvin.

Vuonna 2011 perustettu vesienhoitoyhdistys on parantanut vesien tilaa toteuttamalla muun muassa kosteikkoja ja pintavalutuskenttiä, harjoittanut hoitokalastusta, edistänyt asutuksen kuormituksen vähenemistä ja tehnyt tutkimuksia.

Hoitokalastus käynnistettiin jo vuonna 2011 ja seuraavana vuonna käynnistyi ensimmäinen rakennushanke. Ylisauko-ojan mukaan vedenlaadun parantaminen, diplomi-työ, tutkimukset, kunnossuunnitelma ja lupamenettely mukaan lukien, on maksanut noin 150 000 euroa.

Talkootyötä hankkeissa on tehty noin 6 000 tuntia. Jos määritelmässä käytetään virallista kymmenen euron tuntihintaa, talkootyön

Kalamäen kosteikon lietealtaan tyhjennysessä otettu pullollinen vettä kertoo, miten tehokkaasti kiintoaine voidaan lietealtaaseen kerätä.

hinta nousee 60 000 euroon. Noin puolet 150 000 eurosta kului Kalamäen kosteikkoon, jossa talkootunteja kertyi noin tuhat.

Päärahoitus hankkeelle on tullut Metsäkeskuksen Kemera-rahoista. Jäsen- ja tutkimusjien lisäksi yhdistys on saanut rahoitusta Pohjois-Pohjanmaan ely-keskukselta, Kiimingin kunnalta, Euroopan aluekehitysrahastolta sekä K-Su-

permarket Jääliltä.

-Tällä tavalla toteutettuna toiminta on kustannustehokasta ja nopeaa. Neljässä vuodessa on tehty alka paljon työtä. Nyt valuma-alue alkaa olla kunnossa.

Jäälinjärven ympäri pääsee nyt hyvin kulkemaan. Koiranulkoilutajat, lenkkeilijät, pyöräilijät ja ratsastajat ovat löytäneet reitit ja hienon maiseman.

Kalamäelle on Ylisauko-ojan mukaan tarkoituksella rakentaa laavu ja lintutorni.

-Vesilintuja on jo nyt näkynyt kosteikolla. Kun kentät alkavat kasvaa kunnolla, tulee lintujakin enemmän. Kun tämä on niin lähellä kylää, alueella on virkistysarvoa. Ylisauko-oja sanoo.

Vesistöjen kunnostamista on helpottanut asiantuntijaverkosto.

Siihen on kuulunut edustajia ely-keskuksesta, Suomen ympäristökeskuksesta, Metsäkeskuksesta, Oulun kaupungilta, Kiimingin kalamäen kunnasta ja Kiimingin jalo-

Neljän vuoden mittainen työ on Ylisauko-ojan mielestä osoittanut, että asukkaiden omatoimisuus on kustannustehokkain tapa hoitaa vesistöjä, kun valtion ja kuntien resurssit vesistöjen kunnostamiseen ovat vähäisiä.

Jäälissä on nyt myös keskusteltu jo siitäkin, että vastaavalaista asukkaiden omatoimista kehittämistyötä voitaisiin laajentaa myös muille toimialueille yhteistyössä kaupungin kanssa. *